

2. Årsopgørelse over indberetninger af magtanvendelser i 2009 (2010-40289)

Socialudvalget skal orienteres om det samlede antal indberettede magtanvendelser i 2009 på forvaltningens botilbud for handicappede, psykisk syge, børn og unge samt udsatte grupper

INDSTILLING OG Beslutning

Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab. indstiller,

1. at Socialudvalget tager årsopgørelsen for indberettede magtanvendelser i 2009, jf. bilag 1, til efterretning

Problemstilling

En magtanvendelse er et indgreb i selvbestemmelsesretten, som der er hjemmel til i serviceloven. Magtanvendelse kan være nødvendig at bruge for at leve op til forvaltningens omsorgsforpligtelse. Socialpædagogisk bistand skal altid gå forud for magtanvendelse, og mindsteindgrebsprincippet - dvs. den mindst indgribende løsning - skal altid have førsteprioritet.

Socialforvaltningens sociale tilbud og institutioner skal løbende registrere og indberette magtanvendelser, som har fundet sted. Socialforvaltningen har udarbejdet en årsopgørelse for indberettede magtanvendelser i 2009, jf. bilag 1.

Socialudvalget har i efteråret 2008 besluttet, at der hvert kvartal forelægges en opgørelse over antallet af indberettede magtanvendelser. En gang årligt forelægges en samlet årsopgørelse.

Løsning

Årsopgørelse 2009

Socialforvaltningen har i 2009 modtaget indberetninger om i alt 1993 magtanvendelser. I 2008 udgjorde antallet af indberetninger om magtanvendelse 2558. Der er således sket et samlet fald i antallet af indberettede magtanvendelser fra 2008 til 2009 på i alt 565. Om stigning og fald i antallet af indberetninger på de enkelte områder samt de konkrete vurderinger om årsagerne hertil henvises til nedenfor.

Der er endvidere nedenfor beskrevet en række generelle forklaringer og årsager til fald og stigninger i magtanvendelser.

Magtanvendelser 2009	
Handicap	1097
Psykiatri	66
Udsatte grupper	28
Børn og unge	802
I alt	1993

Handicapområdet

Handicapområdet dækker både tilbud til børn og voksne. Der er indberettet i alt 1097

magtanvendelser på handicapområdet i 2009, hvilket er 289 færre indberetninger end i 2008, hvor tallet var 1.386. På voksenområdet er der indberettet i alt 332 færre magtanvendelser, hvorimod der på børneområdet er indberettet 43 flere magtanvendelser.

Der henvises til pkt. 3 i årsopgørelsen, hvoraf det fremgår, at forvaltningen vurderer, at faldet på handicapområdet, dels skyldes det generelt øgede fokus på området i 2009, dels skyldes at medarbejderne er langt mere opmærksomme på at anvende andre pædagogiske tilgange til beboerne, ligesom der er en langt større dialog i medarbejdergruppen omkring magtanvendelsesområdet. På børneområdet skyldes stigningen, at der har været flere indberetninger om magtanvendelse på Baunegården og at der er etableret i nyt tilbud på Nærumgård.

Psykiatriområdet

Der er indberettet i alt 66 magtanvendelser på psykiatriområdet i 2009, hvilket er 15 flere indberetninger end i 2008, hvor tallet var 55.

Der henvises til pkt. 4 i årsopgørelsen, hvoraf det fremgår, at forvaltningen vurderer, at udsvinget er begrundet i konkrete forhold og ikke udtryk for en generel stigning på psykiatriområdet.

Udsatteområdet

Der er indberettet i alt 28 magtanvendelser på området for udsatte grupper i 2009, hvilket er 16 flere indberetninger end i 2008, hvor tallet var 12.

Der henvises til pkt. 5 i årsopgørelsen, hvoraf det fremgår, at forvaltningen vurderer, at det øgede fokus på emnet på de respektive tilbud i 2009 helt naturligt bevirker, at der i en periode kommer flere indberetninger end hidtil. Der arbejdes fortsat på, at der skal være så få magtanvendelser som muligt på tilbuddene ved at forebygge brugen af magtanvendelse ved pædagogiske tiltag.

Børn- og ungeområdet

Der er indberettet i alt 802 magtanvendelser på børne- og ungeområdet i 2009, hvilket er 307 færre indberetninger end i 2008, hvor tallet var 1.109.

Der henvises til pkt. 6 i årsopgørelsen, hvoraf det fremgår, at forvaltningen vurderer, at årsagen til faldet i antallet af magtanvendelser bl.a. skyldes en række døgninstitutioners større opmærksomhed på og bestræbelser på forebyggelse af konflikter.

Generelle årsager til fald og stigninger i antallet af magtanvendelser

Socialforvaltningen vurderer, at antallet af indberettede magtanvendelser overordnet kan påvirkes af f.eks. ledelsesmæssige ændringer, personale (f.eks. omsætning, sygefravær), presseomtale, nye retningslinjer, undervisningstiltag og at beboersammensætningen i det enkelte tilbud i perioder med meget udadreagerende beboere kan gøre magtanvendelser uundgåelige og nødvendige.

Særlige fokusområder i 2009

I året 2009 har magtanvendelsesområdet været i fokus på følgende måder:

- Gennem undervisning og dialog med ledelse og personale på tilbuddene om regler for magtanvendelse og håndtering af konkrete situationer
- Understøtte arbejdet med både pædagogiske og sociale handleplaner
- Ved det socialfaglige tilsyn

- Ved en større offentlig opmærksomhed på emnet, herunder afrapportering til Socialudvalget

Særlige fokusområderne i 2010

I året 2010 vil magtanvendelsesområdet fortsat være i fokus på følgende måder:

- Sikre at nyansatte/vikarer fortsat får et grundigt kendskab til reglerne om magtanvendelse gennem undervisning, dialogmøder og ved gennemlæsning af pjecen ”Retningslinjer for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten”
- Understøtte personalet i tilbuddene til løbende at drøfte og reflektere over pædagogisk praksis for at undgå fremtidige situationer, der kan give anledning til magtanvendelse.
- Understøtte arbejdet med både pædagogiske og sociale handleplaner
- holde temadage med fokus på magtanvendelser
- Fortsætte arbejdet med, at der skal være så få magtanvendelser som muligt på tilbuddene ved at forebygge brugen af magtanvendelse ved pædagogiske tiltag
- Fortsat have fokus på tilbuddenes konkrete pædagogik og magtanvendelsespraksis i det enkelte tilbud – samt på tilbuddenes formidling af magtanvendelsesreglerne til de anbragte børn og unge samt deres forældre

Videre proces

Der henvises til de særlige fokusområder i 2010 for arbejdet med magtanvendelser. Næste opgørelse over indberettede magtanvendelser dækker 1. kvartal 2010 og forelægges Socialudvalget ultimo juni.

Bilag

Bilag 1: Årsopgørelse over indberetninger om magtanvendelser i 2009

Anette Laigaard

bilag

[Bilag - Årsopgørelse over indberetninger af magtanvendelser i 2009](#)

